

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Міжкультурна комунікація
Освітня програма	«Середня освіта. Англійська/ німецька/ французька мова і література, друга іноземна мова» Першого бакалаврського рівня вищої освіти за спеціальністю № 014 Середня освіта галузі знань № 01 Освіта /Педагогіка Кваліфікація: <u>бакалавр середньої освіти, вчитель англійської мови, другої іноземної (німецької/французької) мови та зарубіжної літератури</u>
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / _____ годин
Вид підсумкового контролю з	залік
Мова викладання	українська
Викладач	Вовчук Н.І. , канд.. філол. наук, доц.. кафедри української та зарубіжної літератури.
CV викладача на сайті кафедри	Посилання
E-mail викладача	nataliia.vovchuk@rshu.edu.ua

Під час вивчення дисципліни «Міжкультурна комунікація» у студентів формується система знань про основні аспекти та категорії міжкультурної комунікації, про сутність вербальної комунікації та способи мовного вираження національної специфіки, про міжкультурні відмінності невербальних кодів спілкування. Формуються навички ефективного спілкування

Мета курсу: Дати студентам наукові знання про сутність міжкультурної комунікації, про вербальне та невербальне вираження

національних особливостей, єдність законів природи, мов і культур. З'ясувати поняття типів культур і міжкультурних стилів комунікації.

Завдання курсу:

- дати необхідні знання про різні народи та культури з метою встановлення комфортних умов спілкування в різних сферах та життєвих ситуаціях;
- формувати міжкультурну компетентність студентів;
- вчити студентів застосовувати комунікативні знання, уміння та навички , які дають змогу ефективно спілкуватися в усній і писемній формах;
- вчити аналізувати лінгво-психо-соціо-когнітивні стосунки учасників комунікативного акту;
- вчити використовувати різні способи мовного вираження національної специфіки;
- виховувати повагу до різноманітності та мультикультурності.

Курс спрямовано на опанування студентами таких **компетентностей:**

Загальні компетентності:

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 04. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 05. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 07. Здатність проведення дослідження на відповідному рівні.

ЗК 09. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

Фахові компетентності:

ФК 01. Уміння ефективно здійснювати комунікацію рідною та іноземною (англійська) мовами у професійно-педагогічному, а також міжособистісному спілкуванні, обираючи для цього вірну стратегію

дискурсу, а також адекватну стратегію для підвищення ефективності комунікації.

ФК 04. Здатність використовувати загальні поняття лінгвістики для осмислення конкретних мовних форм і конструкцій, здійснювати лінгвістичний аналіз мовних явищ, встановлювати міжособистісну і міжкультурну комунікацію з психолінгвістичних та літературознавчих позицій.

ФК 06. Володіння країнознавчими, соціоетнологічними та культурологічними знаннями про країну, мова якої вивчається. Уміння організувати свою мовленнєву поведінку відповідно до соціокультурних стереотипів носіїв іноземної мови.

Програмні результати навчання:

ПРН 2. Володіє теоретичними знаннями щодо систем мов, основні лінгвістичні категорії, механізми іншомовної комунікації, а також історії, культури, сучасних проблем країн, мови яких вивчаються.

ПРН 3. Володіє основними комунікативно-прагматичними стратегіями й тактиками іншомовної мовленнєвої діяльності, основами культури усного й писемного мовлення, вміннями й навичками спілкування у різних дискурсивних ситуаціях відповідно до досвіду, інтересів та психологічних особливостей співрозмовників.

ПРН 8. Здатний до постійного підвищення фахової компетентності, реалізації особистого творчого потенціалу.

Результатами навчання має стати:

- Знання основних вербальних компонентів, за допомогою яких передається інформація в комунікації.
- Розуміння законів, правил і засобів ефективної усної та писемної комунікації.
- Визначення особливостей внутрішнього, діалогічного та монологічного мовлення.

- Розуміння основних функцій спілкування.
- Здатність визначати лінгвокомунікативні цінності української та англійської (німецької, французької) культур;
- Розуміння типів культур і міжкультурних стилей комунікації.
- Визначення різних способів мовного вираження національної специфіки.
- Знання основних функцій засобів невербаліки та міжкультурних відмінностей невербальних кодів комунікації.
- Застосування правил комунікативного етикету.
- Використання зображальних засобів мовного коду в різних умовах, сферах спілкування у відповідності з метою і змістом комунікації.
- Використання паралінгвальних засобів комунікації.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1: «Основні засади міжкультурної комунікації»

Тема 1. Міжкультурна комунікація як наука. Аспекти міжкультурної комунікації. Становлення міжкультурної комунікації як науки.

Міжкультурна комунікація в системі наук.

Тема 2. Основні категорії міжкультурної комунікації (нація, народ, етнос, національно-етнічна свідомість, менталітет, етос, національний стереотип, національно-культурний символ, конфлікт «свого» і «чужого»).

Тема 3. Картина світу як віддзеркалення свідомості. Мовна картина світу. Концептуальна картина світу. Чинники відмінностей між мовними і концептуальними картинами світу. Ціннісна картина світу. Національні цінності. Часова і просторова картини світу.

Змістовий модуль 2. «Міжкультурні стилі комунікації»

Тема 4. Вербальне вираження національних особливостей. Сутність вербальної комунікації. Звуковий аспект мови. Лексика і фразеологія.

Лексична конотація в мовних культурах. Внутрішня форма слова. Міжмовні омоніми.

Тема 5. Невербальне вираження національних особливостей. Сутність, основні види і функції невербальної комунікації. Мовчання як форма комунікації. Міжкультурні відмінності невербальних кодів комунікації. Паралінгвальні засоби комунікації. Проксеміка.

Тема 6. Типи культур і міжкультурні стилі комунікації. Типи культур за контекстною спрямованістю. Типи культур за гендерною ознакою. Типологічні особливості комунікативної поведінки. Міжкультурні стилі комунікації. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.

Тема 7. Мови і культури світу в єдності відмінностей. Єдність законів природи, мов і культур. Мова і ноосфера.